

Dosarul nr. 2r-228/23
2-21077263-01-2r-26052023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. V. Gîrleanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Cotruță, L. Pruteanu, I. Țurcan)

D E C I Z I E

11 octombrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:
Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Aliona Donos
Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Ruslan Bondarev, reprezentat de avocatul Alexandru Cebanaș,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Financecasa” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Ruslan Bondarev cu privire la obligarea executării clauzelor contractuale, încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de Ruslan Bondarev, reprezentat de avocatul Alexandru Cebanaș, cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și restituită cererea de apel depusă de Ruslan Bondarev împotriva hotărârii din 12 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen,

c o n s t a ț ă :

La 18 mai 2021, OCN „Financecasa” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ruslan Bondarev cu privire la obligarea executării clauzelor contractuale, încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată (f. d. 3-6).

Prin hotărârea din 12 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de OCN „Financecasa” SRL.

A fost încasat de la Ruslan Bondarev în beneficiul OCN „Financecasa” SRL suma de 76 077,69 de lei, cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 2 282,33 de lei și cheltuielile suportate pentru traducerea actelor în mărime de 1 332 de lei, în total suma de 79 692,02 de lei.

În rest, a fost respinsă cererea de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată (f. d. 133, 141-145).

La 02 decembrie 2022, Ruslan Bondarev a declarat apel împotriva hotărârii din 12 octombrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termen a cererii de apel, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii conform regulilor primei instanțe de respingere a cererii de chemare în judecată, precum și încasarea cheltuielilor de judecată suportate la judecarea cauzei (f. d. 138-140).

Prin încheierea din 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de Ruslan Bondarev, reprezentat de avocatul Alexandru Cebanaș, cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și restituită cererea de apel depusă de Ruslan Bondarev împotriva hotărârii din 12 octombrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, ca fiind în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen (f. d. 154-158).

La 12 aprilie 2023, prin intermediul poștei electronice, Ruslan Bondarev, reprezentat de avocatul Alexandru Cebanaș, a declarat recurs împotriva încheierii din 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie dispusă repunerea în termen a cererii de apel, cu transmiterea dosarului pentru examinarea apelului de către instanța de apel (f. d. 164-167).

În motivarea recursului, recurentul Ruslan Bondarev, reprezentat de avocatul Alexandru Cebanaș, a indicat că instanța de apel nemotivat și neîntemeiat a respins cererea depusă de avocatul Alexandru Cebanaș de amânare a ședinței de judecată din 28 martie 2023, ora 10:00, din motivul antrenării într-o cauză penală, examinând cauza în absența avocatului.

A precizat că pentru data de 12 octombrie 2022, instanța de judecată nu l-a citat pentru a se prezenta la ședința de judecată. Ședința de judecată din 03 august 2022 nu a avut loc din cauza lipsei judecătorului care fusese implicat în alte activități.

A remarcat că a aflat despre hotărârea din 12 octombrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, la 03 noiembrie 2022, când s-a prezentat la judecătorie și a solicitat copia hotărârii judecătorești, semnând recipisa care confirmă primirea copiei hotărârii la 03 noiembrie 2022, aproximativ la ora 11:30-12:00.

La 06 iunie 2023, Ruslan Bondarev, reprezentat de avocatul Alexandru Cebanaș, a depus cerere de recurs motivată împotriva încheierii din 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 175-179).

Suplimentar, recurentul Ruslan Bondarev, reprezentat de avocatul Alexandru Cebanaș, a indicat că la dosarul civil este proba (recipisa) care confirmă că dânsul a primit copia hotărârii primei instanțe la 03 noiembrie 2022.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată la adresa electronică a recurentului și a reprezentantului recurentului, avocatului Alexandru Cebanaș, la 22 mai 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f. d. 163).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă, prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel de respingere a cererii depusă de Ruslan Bondarev cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și de restituire a cererii de apel depusă de Ruslan Bondarev împotriva hotărârii din 12 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind în afara termenului legal.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că potrivit art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Din materialele dosarului se constată faptul expedierii de către Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în adresa lui Ruslan Bondarev – mun. XXXXX, str-la XXXXX, a citației pentru ședința de judecată din 26 octombrie 2021, ora 10:00 și a copieii cererii de chemare în judecată depusă de OCN „Financecasa” SRL, cu toate actele anexate (f. d. 78), însă, corespondența menționată a fost returnată de către oficiul poștal cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 80).

Actele cauzei atestă că la 07 decembrie 2021, Ruslan Bondarev, prin intermediul adresei electronice – XXXXX, a depus cerere de amânare a ședinței de judecată din 07 decembrie 2021, ora 12:00, din motivul că dorește să încheie un acord de conciliere cu avocatul din partea OCN „Financecasa” SRL (f. d. 87-88).

La 29 ianuarie 2022, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a expediat la adresa electronică a lui Ruslan Bondarev – XXXXX, citația pentru ședința de judecată din 23 februarie 2022, ora 11:00, circumstanță ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele dosarului (f. d. 90).

La 23 februarie 2022, Ruslan Bondarev, prin intermediul adresei electronice – XXXXX, a depus cerere de amânare a ședinței de judecată din 23 februarie 2022, ora 11:00, din motivul acordării termenului pentru angajarea unui avocat prin contract pentru reprezentarea intereselor sale în cadrul procesului (f. d. 91-92).

Din materialele dosarului se mai constată faptul expedierii de către Judecătoria Chișinău, sediul Centru, la adresa electronică a lui Ruslan Bondarev – XXXXX, a citației pentru ședința de judecată din 30 martie 2022, ora 11:00 și pentru ședința de judecată din 17 mai 2022, ora 12:00 (f. d. 96, 98).

La 17 mai 2022, avocatul Alexandru Cebanaș, în interesele lui Ruslan Bondarev, a depus cerere de amânare a ședinței de judecată din 17 mai 2022, ora 12:00, din motivul antrenării într-o cauză penală (f. d. 100).

La 17 mai 2022, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a expediat la adresa electronică a lui Ruslan Bondarev – XXXXX, citația pentru ședința de judecată din 09 iunie 2022, ora 12:00, circumstanță ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele dosarului (f. d. 103).

La 25 mai 2022, avocatul Alexandru Cebanaș a luat cunoștință cu actele cauzei, fapt ce se confirmă prin declarație (f. d. 104), fiind înștiințat că examinarea cauzei va avea loc la 09 iunie 2022, ora 12:00 (f. d. 105).

Actele cauzei atestă că Ruslan Bondarev a fost înștiințat contra semnătură despre ședințele de judecată stabilite pentru data de 07 iulie 2022, ora 11:00, 19 iulie 2022, ora 14:30, 03 august 2022, ora 09:00, fapt ce se confirmă prin recipisele anexate la materialele dosarului (f. d. 108, 109, 121).

Citația pentru ședința de judecată stabilită pentru data de 12 octombrie 2022, ora 09:00, expediată în adresa lui Ruslan Bondarev – mun. XXXXX, str-la XXXXX, a fost returnată de către oficiul poștal cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 124).

Potrivit proceselor-verbale ale ședințelor de judecată din 09 iunie 2022 și 07 iulie 2022, se constată că pârâtul Ruslan Bondarev a fost prezent în ședințele de judecată în instanța de fond (f. d. 127-129).

Dispozitivului hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 12 octombrie 2022, fiind public pe portalul național al instanțelor de judecată la 13 octombrie 2022.

La 03 noiembrie 2022, în interiorul termenului de declarare a apelului prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Ruslan Bondarev a primit contra semnătură copia dispozitivului hotărârii din 12 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, circumstanță ce se atestă prin recipisa anexată la materialele dosarului (f. d. 136).

Cererea de apel împotriva hotărârii din 12 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost depusă de Ruslan Bondarev, la 02 decembrie 2022, peste termenul prevăzut de lege (f. d. 138-140).

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 28 martie 2023, corect a restituit cererea de apel depusă de Ruslan Bondarev împotriva hotărârii din 12 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind în afara termenului legal.

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 12 octombrie 2022, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 13 octombrie 2022, ultima zi a termenului fiind data de 11 noiembrie 2022 (zi de vineri).

În context, instanța de apel justificat a reținut că Ruslan Bondarev a declarat apelul peste termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel, prin prisma dispozițiilor art. 116 din Codul de procedură civilă, corect a respins cererea depusă de Ruslan Bondarev cu privire la repunerea în termen a cererii de apel.

Repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură, este un beneficiu acordat de lege titularului de drept, având un caracter excepțional, în sensul că o astfel de cerere este admisibilă doar în cazul în care depășirea acestui termen se datorează unor cauze temeinic justificate.

Argumentul invocat de Ruslan Bondarev, reprezentat de avocatul Alexandru Cebanaș, în susținerea solicitării cu privire la repunerea apelului în termen, precum că despre hotărârea din 12 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a aflat abia la 03 noiembrie 2022, nu confirmă imposibilitatea îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege.

Art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă într-o manieră certă și clară leagă termenul de 30 de zile de contestare de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu de la data recepționării actului judecătoresc.

Actele cauzei atestă că Ruslan Bondarev a cunoscut despre existența și examinarea cauzei în prima instanță, recepționând actele de procedură ale instanței de fond și fiind prezent la ședințele de judecată în instanța de fond din 09 iunie 2022 și 07 iulie 2022, fapt ce se confirmă prin procesele-verbale (f. d. 127-129), dar nu s-a informat în continuare, la anumite etape rezonabile, despre derularea procesului.

În același timp, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind neîntemeiat și argumentul recurentului precum că nu a fost citat pentru ședința de judecată în instanța de fond din 12 octombrie 2022.

Art. 102 alin. (4¹) din Codul de procedură civilă statuează că participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că Ruslan Bondarev, reprezentat de avocatul Alexandru Cebanaș, urma să depună diligența necesară pentru a se informa de derularea procesului, în scopul realizării drepturilor procesuale, inclusiv dreptul de exercitare a căii de atac în termenul prevăzut de lege.

Cu referire la alegațiile recurentului precum că instanța de apel nemotivat și neîntemeiat a respins cererea depusă de avocatul Alexandru Cebanaș de amânare a ședinței de judecată din 28 martie 2023, ora 10:00, din motivul antrenării într-o cauză penală, examinând cauza în absența avocatului, instanța de recurs le consideră neîntemeiate.

În conformitate cu art. 369 alin (1¹) din Codul de procedură civilă, asupra restituirii cererii de apel decide un complet din 3 judecători, fără citarea participanților la proces. Instanța de apel poate convoca participanții la proces în ședință prealabilă doar în cazul stabilit la alin. (1) lit. b).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că, prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată accentuează că, legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele redată și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către Ruslan Bondarev, reprezentat de avocatul Alexandru Cebanaș, sunt nejustificate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de avocatul Ruslan Bondarev, reprezentat de avocatul Alexandru Cebanaș.

Se menține încheierea din 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Financecasa” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Ruslan Bondarev cu privire la obligarea executării clauzelor contractuale, încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Aliona Donos

Oxana Parfeni